

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Új európai iparstratégia

(COM(2020) 102 final)

(2020/C 364/15)

Előadó: **Mihai IVAȘCU**

Társelőadó: **Dirk BERGRATH**

Felkérés:	Európai Bizottság, 2020.4.22.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke
Illetékes szekció:	„Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	2020.6.25.
Elfogadás a plenáris ülésen:	2020.7.16.
Plenáris ülés száma:	553.
A szavazás eredménye:	
(mellette/ellene/tartózkodott)	207/4/7

1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az Európai Uniónak és tagállamainak mindenképpen egységesen kell fellépniük szuverenitásuk védelme érdekében. Az EGSZB határozottan úgy véli, hogy Európának erős, versenyképes ipari bázisra van szüksége ahhoz, hogy fenntarthassa vezető szerepét a világban.

1.2. Az EGSZB elismeri, hogy kiemelten fontos a karbonsemleges gazdaságra való átállás, valamint a biológiai sokféleség összeomlását mutató jelenlegi tendencia visszafordítása. A zöld megállapodás sarokkövének számító zöld iparstratégia nélkül az EU soha nem lesz képes egy generáción belül megvalósítani a karbonsemleges gazdaságot.

1.3. Az új iparstratégiának biztosítania kell az európai vállalkozások támogatása, a 2050-es klímasemlegességi célkitűzések tiszteletben tartása és a fogyasztók arra való ösztönzése közötti megfelelő egyensúlyt, hogy fenntartható árukat és szolgáltatásokat vásároljanak.

1.4. Az EGSZB elismerően veszi tudomásul, hogy az Európai Bizottság az európai ipar jövőjének megtervezésekor jelentőséget tulajdonított a szociális partnereknek és a civil társadalmi szervezeteknek. Az EGSZB-nek meggyőződése, hogy a valamennyi szinten folytatott konstruktív társadalmi és polgári párbeszéd hozzájárul a stratégia sikeres végrehajtásához.

1.5. A körforgásos gazdaság kulcsfontosságú Európa jövőbeli gazdasági modelljének kialakításához. Meg kell vizsgálnia a fosszilis tüzelőanyagok életképes és gazdaságos alternatíváit, valamint nagy jelentőséget kell tulajdonítania a decentralizált és együttműködésen alapuló tisztaenergia-megoldásoknak. A körforgásos gazdaság továbbá nagyban javítja majd a gazdasági tevékenységek erőforrás-hatékonyágát, valamint csökkenti a kritikus fontosságú nyersanyagok behozatalától való függőségünket.

1.6. Az EGSZB szilárdan hisz abban, hogy az iparpolitikát határozott kereskedelmi és külpolitikának kell kiegészítenie, amelynek pedig stratégiákat kell kidolgoznia a nyersanyagokhoz való hozzáférés biztosítására irányulóan.

1.7. Az EGSZB úgy véli, hogy Európának bizonyos technológiák tekintetében fel kell zárkóznia az Egyesült Államokhoz, Kínához és másokhoz. Ahhoz, hogy világszintű vezető szerepet tölthessünk be, alapvető, hogy építsünk versenyelőnyeinkre és finanszírozzuk a kutatás-fejlesztés számára. Egy egységes európai tőkepiac – ezen belül egy európai kockázati tőke-piac – kialakítása elengedhetetlen.

1.8. Európa ipara vagy digitalizálásra kerül, vagy megszűnik létezni. Az ikt-szektorokba, például az adatgazdaságba, a dolgok internetébe, a felhőalapú számítástechnikába, a mesterséges intelligenciába és a korszerű gyártásba való beruházásnak minden régióba és tagállamba el kell jutnia.

1.9. A belső piac globális versenyképességünk alapját képezi. Minden tagállamnak alkalmaznia kell a közvetlen külföldi befektetések átvilágításáról szóló rendeletet, szükség esetén megerősített és naprakésszé tett formában. Mindenkinek, aki részese akar lenni az egységes piacnak, be kell tartania a szabályokat, köztük a klímasemlegességi alapelveket.

1.10. A munkahelyek, a növekedés és a bizalom visszaállításához a vállalkozói tevékenységek fokozására van szükség az Európai Unióban. Az Uniónak támogatnia és finanszíroznia kell azokat az oktatási programokat, amelyek célja, hogy új fenntartható gazdasági és társadalmi környezetet hozzanak létre.

1.11. Az iparpolitikának erős társadalmi dimenzióval kell rendelkeznie. A minőségi munkahelyek, a szociális védelem, valamint a jól működő közszolgáltatások megfelelő környezetet biztosítanak az ipari tevékenységek virágzásához. A szociális jogok európai pillére e tekintetben az inkluzív gazdasági növekedés fontos mozgatórugója.

1.12. Az EGSZB az egységes hatályú európai szabadság gyors bevezetésére szólít fel. Ez lehetővé tenné, hogy az iparágak európai és nemzetközi szinten, észszerű költségek mellett fejlesszenek, újítsanak és védjék meg a know-how-jukat.

1.13. Az EGSZB szerint az alábbiak szükségesek a szén-dioxid-árakban mutatkozó nemzetközi különbségek kezeléséhez: az importált fogyasztási cikkek karbonintenzitásának ellensúlyozása a határokon, az importőrök által betartandó környezetvédelmi szabványok, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású kivitel támogatása, piacvédelmi eszközök határozott alkalmazása, valamint törekvés a szén-dioxid-árak közötti különbségek kezelésére a szabadkereskedelmi megállapodásokban. A végső cél a szén-dioxid globális árának meghatározása.

1.14. Az EGSZB úgy véli, hogy a gazdasági és monetáris uniót ki kell teljesíteni ahhoz, hogy biztosítani lehessen az összes gazdasági eszköz rendelkezésre állását a Covid19 egészségügyi válság által okozott káros gazdasági sokk kezelése érdekében.

1.15. Az EGSZB rámutat, hogy a tagállamok csak úgy küzdhetik le ezt a válságot, ha összehangoltan lépnek fel, senkit nem hagynak magára, valamint helyreállítják a vállalatok azon képességét, hogy hozzáadott értéket termeljenek, beruházzanak a fenntartható jövőbe, és fenntartsák a minőségi munkahelyeket és/vagy újakat hozzanak létre. Az európai helyreállítási terv, a zöld megállapodás és az integráltan bevezetett új ipari stratégia merész és ambiciózus szakpolitikai csomagot biztosít a világválság okozta válságból való kilábaláshoz és közös jövőnk megalapozásához.

1.16. Ez a válság valószínűleg a kkv-kat fogja a leginkább érinteni. Az EGSZB támogatja az arra irányuló szándékot, hogy segítsék a kkv-k növekedését és azt, hogy új üzleti modelleket alakítsanak ki, illetve például munkavállalói részvényopciók bevezetésével vonzzák a képzett munkaerőt.

1.17. A köztes struktúráknak – például a kkv-hálózatoknak, a regionális fejlesztési ügynökségeknek és a klasztereknek – támogatniuk és erősíteniük kell a stratégiai értékláncokat, és a gazdasági ökoszisztémák megerősítése érdekében valamennyi dinamikus szereplőt mozgósítaniuk kell.

2. Általános észrevételek

2.1. Az EGSZB üdvözli ezt az új európai iparstratégiáról szóló közleményt, de sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egyértelmű rövid, közép- és hosszú távú, konkrét és átfogó európai iparstratégia bemutatása helyett az csupán jövőbeli projekteket és intézkedéseket vázol fel. Az EGSZB ezért sürgeti, hogy az Európai Bizottság tegyen közzé konkrét cselekvési tervet, amely egyértelmű éves célokat és ellenőrzési eljárásokat tartalmaz, és amelynek része a valamennyi érdekelttel való szoros együttműködés.

2.2. Az EGSZB ugyanakkor számos különbséget jegyez meg a korábbi közleményekhez képest:

- ez a dokumentum stratégiai megközelítéssel rendelkezik, mivel sokkal nagyobb hangsúlyt fektet a digitális és karbonsemleges területen végrehajtandó „kettős” átmenetre,
- az iparpolitika együttműködőbb megközelítését támogatja, például azáltal, hogy kiemeli az erős ipari ökoszisztémák kiépítésének vagy az ipari szövetségek támogatásának szükségességét;

- nagyobb teret enged a stratégiai ipari projektek állami finanszírozásának a támogatásokra vonatkozó általános uniós szabályozás enyhítésével vagy közös európai érdeket szolgáló fontos projektek elindításával,
- határozottabban foglal állást a külkapcsolatokról, mivel azt javasolja, hogy az EU szabályozói hatáskörét használják fel Európa stratégiai autonómiájának megvédésére,
- Európa energiaigényes iparágainak dekarbonizációjára összpontosít.

2.3. Ebben az ingató nemzetközi környezetben az Európai Uniónak és tagállamainak mindenképpen egységesen kell fellépniük szuverenitásuk védelme érdekében. Az EGSZB-nek meggyőződése, hogy ha Európa meg kívánja tartani vezető szerepét a világban, akkor versenyképes, erős ipari alapra van szüksége, amely hozzájárul az Unió által a fenntartható fejlesztési célok elérése és a Párizsi Megállapodás teljesítése, valamint annak érdekében tett erőfeszítésekhez, hogy éves ökológiai lábnyoma ⁽¹⁾ legkésőbb 2040-re ismét ne haladja meg a Föld erőforrásainak mennyiségét.

2.4. Az EGSZB elismeri, hogy kiemelten fontos a karbonsemleges gazdaságra való átállás, valamint a biológiai sokféleség összeomlását mutató jelenlegi tendencia visszafordítása. A közös iparstratégia csak az összes tagállam és érdekelt fél bevonásával és együttműködésével, továbbá integrált stratégiai tervezéssel és az európai szereplők, regionális és helyi intézmények, ipari klaszterek, vállalatok, szociális partnerek, szociális gazdaságbeli vállalkozások, egyetemek és kutatócsoportok, valamint civil társadalmi szervezetek erőforrásainak egyesítése révén lehet sikeres.

2.5. Az új iparstratégiának megfelelő egyensúlyt kell biztosítania az európai vállalkozások környezetbarát módon történő fejlődésre irányuló támogatása, a 2050-es klímasemlegességi célkitűzések tiszteletben tartása és a fogyasztók arra való ösztönzése között, hogy fenntartható árukat és szolgáltatásokat vásároljanak. E célból tovább kell fejlesztenünk a fenntartható iparpolitika eszköztárát, figyelembe véve a kkv-k jellegzetességeit.

2.6. Továbbá az EGSZB meg van győződve arról, hogy a digitális és klímasemleges gazdaságra való jól irányított átállás lehetőséget nyújt az európai ipar megerősítésére, valamint arra, hogy új fenntartható értékláncokban új, minőségi munkahelyek jöjjenek létre. A tervezett irányítási struktúrának ezért minden szinten meg kell erősítenie az iparstratégia iránti elkötelezettséget, valamint minden érdekelt felet be kell vonnia.

2.7. Az európai ipar csak egy kiterjedt magán- és állami beruházási program előmozdítása révén érhető fejleszthető tovább. Az európai emberek új igényeire reagáló, a GDP-növekedést fokozó, a régiók közötti kohéziót támogató, a jövedelmi különbségeket csökkentő, valamint az életminőséget beruházáson és innováción keresztül javító új európai iparstratégia segíthet egy közös európai identitás létrehozásában, a szolidaritásra való ösztönzésben, az európai intézmények megerősítésében, és ezáltal „európai hozzáadott értéket” képvisel.

2.8. Az EGSZB elismerően veszi tudomásul, hogy az Európai Bizottság az európai ipar jövőjének megtervezésekor jelentőséget tulajdonított a civil társadalmi szervezeteknek. Az EGSZB úgy véli, hogy csak a tagállamok, az európai intézmények, a szociális partnerek és a reprezentatív civil társadalmi szervezetek közötti kölcsönös együttműködés hozhat létre megfelelő környezetet az európai ipar növekedéséhez. E tekintetben a valamennyi szinten folytatott konstruktív társadalmi és polgári párbeszéd a stratégia sikeres végrehajtásának fontos garanciája.

2.9. Az EGSZB régóta felismerte, hogy „az üzleti világban vannak olyanok, akik élen járnak a fenntarthatóság integrációjának terén. Számos vállalkozás valójában már a szakpolitikák előtt jár. A szakpolitikáknak stabil környezetet és kiszámíthatóságot kell teremteniük annak biztosítása érdekében, hogy a bevált gyakorlatokból általános gyakorlatok váljanak. Így válik a vállalkozás képessé fenntartható megoldások teljesítésére”. Az EGSZB arra ösztönzi tehát az Európai Bizottságot, hogy vegye mindezt figyelembe a jövőbeli politikák kialakításakor ⁽²⁾. Fontos megjegyezni, hogy a fenntarthatóság keretén belül a szociális gazdaság jelentős múltat tekint vissza.

2.10. 2019-ben az ipari termelés végre visszatért a válság előtti (2007 előtti) szintekre. Az ipar változatlanul gazdaságunk gerincét képezi, és megoldásokat kell biztosítania arra a számos kihívásra, amellyel társadalmunk szembenéz. Az iparnak fontos társadalmi szerepe is van magas hozzáadott értékű tevékenységei, minőségi munkahelyei, valamint a kapcsolódó szolgáltatásokban kialakuló közvetett foglalkoztatás miatt. Ezért az EGSZB üdvözlöi a közleményben szereplő

⁽¹⁾ A *Global Footprint Network* meghatározása szerint (<https://www.footprintnetwork.org/>).

⁽²⁾ HL C 14., 2020.1.15., 95. o.

átfogó javaslatokat, és abban reménykedik, hogy ezek gyorsan megtervezhetőek és megvalósíthatók lesznek. Azonban az ipari termelés koronavírus-válság okozta drámai visszaesése megkívánja, hogy a kormányok által tett és az Európai Bizottság által támogatott biztonsági intézkedéseket, amelyek az életképes vállalkozások felszínén tartását és az alkalmazottak jövedelmének védelmét szolgálják, mindaddig fenntartsák, amíg azokra szükség van.

2.11. Az EGSZB régóta felismerte az induló innovatív vállalkozások és a növekvő innovatív vállalkozások fontosságát a versenyképes és innovatív ipari szektor kialakításában. Ezért továbbra is felszólít „az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó összehangolt szakpolitikai megközelítésre, amely figyelembe veszi a vállalkozási modellek sokféleségét; továbbá üdvözli a szociális vállalkozásokra irányuló egyedi intézkedéseket”⁽³⁾.

2.12. Az EGSZB üdvözli a platform-munkavállalók munkakörülményeinek javítására vonatkozóan bejelentett javaslatot. Az EGSZB ugyanakkor sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az inkluzív és méltányos átállás szélesebb körű kihívását közvetlenül nem említik meg a közleményben. Ragaszkodik egy olyan ambiciózus cselekvési terv szükségességéhez, amely arra ösztönözné a tagállamokat, hogy teljesítsék a szociális jogok európai pilléréről szóló nyilatkozata kapcsán tett ígéreteiket.

3. Zöld Európa

3.1. Európának olyan fenntartható iparpolitikára van szüksége, amely elősegíti az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra történő méltányos átállást. Ez szilárd többéves pénzügyi keretet igényel, amelyben az említett átállás finanszírozásához fontos szerep hárul az Európai Beruházási Bankra. A beruházásnak támogatnia kell mind a környezeti minőséget, mind az európaiak jobb életminőségét.

3.2. Számos, 2030-ra kitűzött cél kiterjeszhető 2050-re, továbbá a karbonsemleges kontinenssé való átállásunkra. Ezért az EGSZB úgy véli, hogy az iparstratégiának – a fenntartható fejlődési stratégiához hasonlóan – „magában kell foglalnia az Unió belső és külső tevékenységeit, és elő kell mozdítania az ezek közötti maximális koherenciát. [...] A végrehajtás sarokköveit az innovációnak, a fenntarthatóság-központú nemzetközi együttműködésnek és kereskedelmi megállapodásoknak, valamint a vállalkozások mobilizálásának és a civil társadalomnak kellene képeznie”⁽⁴⁾.

3.3. A hagyományos és feltörekvő iparágaknak egyaránt proaktív megközelítést kell kialakítaniuk, melynek során a jövőbeli kihívásoknak megfelelő új, fenntartható technológiákkal, munkahelyekkel és átképzéssel elébe mennek a változásnak, alkalmazkodnak ahhoz, és kezelik azt az európai szemeszter szociális eredménytáblájának fényében. A készségekre vonatkozóan új politikákat kellene kidolgozni a civil társadalmi szervezetek és a szociális partnerek bevonásával, hogy felgyorsuljon az oktatási és képzési rendszereknek az újonnan megjelenő munkahelyekhez történő igazítása.

3.4. Az EU-nak világszinten vezető szerepet kell betöltenie a körforgásos gazdaság és a tiszta technológiák terén. Törekedni fog ezért az energiaigényes iparágak dekarbonizációjára. A körforgásos gazdaság kulcsfontosságú Európa jövőbeli gazdasági modelljének kialakításához. Az EGSZB úgy véli, hogy „a körforgásos jelleg elveinek megfelelő termékeket vagy szolgáltatásokat az ár tekintetében egyértelműen meg kell különböztetni”, és hogy „az újrahaznosított termékekre, valamint az újrahazsnálati és javítási tevékenységekre vonatkozó csökkentett hea-kulcs vagy hea-mentesség ösztönzést jelenthet a vállalkozók számára, hogy aktívak legyenek ezen a területen, a fogyasztóknak pedig versenyképes árú termékeket biztosít [...]”⁽⁵⁾.

3.5. A karbonsemleges gazdaságra való átállás biztos, tiszta energiaforrásokat igényel. A megújított energiarendelet és a termelő-fogyasztókra vonatkozó európai szintű együttműködés, valamint a hálózatok összekapcsolása kiemelt fontosságú. Továbbá meg kell vizsgálnunk a fosszilis tüzelőanyagok életképes és gazdaságos alternatíváit, valamint nagy jelentőséget kell tulajdonítanunk a decentralizált és együttműködésen alapuló tiszta energetikai megoldásoknak, köztük a megújulóenergia-szövetkezeteknek, a termelő-fogyasztóknak és az okos hálózatoknak.

3.6. Az energiaunió 2.0 elindítását egy olyan program alapjaként kell tekinteni, amely beruház az (alacsony szén-dioxid kibocsátású) energiaellátás jelentős mértékű fokozásába (ideértve a hidrogént is), integrálja a különböző energiahordozókat, európai szintű villamosenergia-hálózatot hoz létre a szél- és napenergia időszakos jellegének kezelésére, valamint energiatárolási technológiákat fejleszt ki.

3.7. A zöld megállapodás sarokkövének számító zöld iparstratégia nélkül az EU soha nem lesz képes egy generáción belül megvalósítani a karbonsemleges gazdaságot. A zöld megállapodás nemcsak az Európai Bizottság nemrég kezdődött hivatali ideje alatt, hanem azt követően is hosszú ideig fogja meghatározni és formálni az ipari szakpolitika-alkotást.

⁽³⁾ HL C 288., 2017.8.31., 20. o.

⁽⁴⁾ HL C 14., 2020.1.15., 95. o.

⁽⁵⁾ HL C 264., 2016.7.20., 98. o.

3.8. Új ipari paradigmánkhoz létfontosságúak a napelemek, a szélerőműparkok és az akkumulátorok. Ezek azonban olyan nyersanyagokat igényelnek, amelyek a nemzetközi szinten jelen levő versenytársaink ellenőrzése alá tartoznak. Az iparpolitikát határozott kereskedelmi és külpolitikának kell kiegészítenie, amelynek pedig stratégiákat kell kidolgoznia a nyersanyagokhoz való hozzáférés biztosítására irányulóan.

3.9. A zöld megállapodás finanszírozásához szükséges megfelelő szintű beruházás eléréséhez az alacsony szén-dioxid-kibocsátású termékekbe és folyamatokba való beruházásra vonatkozó állami támogatási szabályok felülvizsgálatát is tervbe kell venni. Ezenkívül az újonnan létrehozott innovációs és modernizációs alapok, valamint az ETS-árverésből befolyó bevételek további forrásokat biztosítanak (biztosíthatnak) a fenntartható iparpolitika támogatásához és az átállás társadalmi hatásának kezeléséhez.

4. Digitális Európa

4.1. Az új technológiák megváltoztatják életvitelünket, fogyasztási és üzleti szokásainkat. Míg nálunk az 5G hálózatok stratégiájáról folynak viták, addig más gazdasági erők 6G technológiákba ruháznak be. Ahhoz, hogy világszintű vezető szerepet tölthessünk be, alapvető, hogy építsünk versenyelőnyekre és finanszírozást biztosítsunk a kutatás-fejlesztés számára. Bizonyos technológiák terén mindmáig az Amerikai Egyesült Államok, Kína és mások mögött kullogunk. Ez a digitális technológia az Ipar 4.0 felé való elmozdulás sarokköve. Az EGSZB úgy véli, hogy Európa felzárkózása létfontosságú. Ennek végrehajtása során pedig a biztonsági aggályokat egyensúlyba kell hozni a gazdasági igényekkel.

4.2. A mesterséges intelligenciába és az adatok intelligens felhasználásába való beruházás, valamint az európai vállalkozások üzleti titkainak és a fogyasztók magánéletének ezzel párhuzamos védelme kulcsfontosságú, és ez csak az innovációra szánt európai pénzeszközök új digitális technológiákba való befektetésével érhető el. A kvv-k jelentős szerepet töltenek be ebben a folyamatban, és a megfelelő finanszírozás elengedhetetlen fejlődésükhöz és megújulásukhoz. Az EGSZB már említette, hogy „az Európai Bizottságnak elemeznie kellene és ki kellene egészítenie (de nem szabadna helyettesítenie) azokat a magánkezdeményezéseket, amelyek célja a bevált gyakorlatok és tapasztalatok innovátorok közötti cseréje”, és hogy „az EU-nak összességében olyan politikai, adóügyi és szabályozási keretrendszert kell létrehoznia, amely lehetővé teszi ezen új fenntartható modellek nagy léptékben történő bevezetésének támogatását”⁽⁶⁾.

4.3. Az Európában fejlesztett technológiák kereskedelmi hasznosítására nagyon sokszor máshol kerül sor. Az EU mindaddig nem volt képes technológiai óriások létrehozására. Túl kevés új, vezető innovatív vállalat válik nagy, K+F-intenzív céggé. Az induló vállalkozás érettségéhez vezető út utolsó lépéséhez fontos az egységes európai tőkepiac létrehozásának befejezése, ideértve az európai kockázatitőke-piacot is.

4.4. Európa ipara vagy digitalizálásra kerül, vagy megszűnik létezni, és helyébe hatékonyabb és gyorsabb versenytársak lépnek. Ez a beruházások mértékének növelését is szükségessé teszi az új ikt-ágazatok, mint például az adatgazdaság, a dolgok internete, a felhőalapú számítástechnika, a mesterséges intelligencia és a korszerű gyártás növekedési erejének fokozásához. A digitális infrastruktúrába irányuló beruházásnak minden régióba és tagállamba el kell jutnia.

4.5. Nagyon fontos az európai munkaerő digitális készségekkel való felvértezése az iparosodás új szakaszában. A digitális kor előnyei kizárólag képzett és jól felkészült munkaerő segítségével használhatók ki. Az EGSZB már korábban kijelentette, hogy „az európai munkavállalók számára képzést, átképzést, továbbképzést és egész életen át tartó tanulási programokat kell biztosítani, hogy teljes mértékben részesedhessenek a technológiai változás előnyeiből”⁽⁷⁾. Ehhez szolidaritáson alapuló, aktív munkaerőpiaci eszközök és hatékony szociális biztonsági rendszerek szükségesek, amelyek megőrzik az európai társadalmi modellt.

4.6. Az Európai Bizottság adatstratégiáját ki kell egészíteni a digitális gazdaságban folytatott, digitális versenyhatóság által ellenőrzött tisztességes versenyről szóló rendelettel. E vonatkozásban az Európai Bizottság által előirányzott stratégiai ágazati adattárak szükségessé teszik az adatokhoz való hozzáférésről, azok szabad áramlásáról és védelméről, valamint a sajátos algoritmusok felhasználásáról szóló rendeletek kidolgozását, amelyek az ipari adatokhoz való hozzáférést tisztességes, észszerű és nem diszkriminatív alapon szervezik meg. Az adatok digitalizációjára és az innovatív technológiákra irányuló fejlesztéseknek ezenkívül teljeskörűen be kell tartaniuk az adatvédelmi rendeletet (GDPR) és a közzétett információinak további felhasználásáról szóló irányelvet.

⁽⁶⁾ HL C 81., 2018.3.2., 57. o.

⁽⁷⁾ HL C 228., 2019.7.5., 58. o.

5. Globálisan versenyképes EU

5.1. Az európai ipar jövőbeli versenyképessége kiemelten fontos ahhoz, hogy az európai gazdaság fejlődést mutasson az egyre több pólusú, növekvő geopolitikai feszültségek által jellemzett globális gazdaságban. A jövőt az egységes piac elmélyítése jelenti, amelyen kiegyenlítettebbek a feltételek a harmadik országbeli cégekkel szemben. A funkcionális belső piacot erős kereskedelmi politikával kell segíteni a nemzetközi korlátok és a nem versenyképes gyakorlatok legyőzése céljából. A 2020 októberében hatályba lépett, az Unióra irányuló közvetlen külföldi befektetések átvilágítási keretének létrehozásáról szóló rendelet⁽⁸⁾ fontos lépés a kulcsfontosságú uniós eszközök megvédéséhez, de az EGSZB kiemelné, hogy fontos annak folyamatos nyomon követése és szükség szerinti naprakészé tétele és módosítása.

5.2. A belső piac versenyelőnyt biztosít Európának, és együttműködésünk középponti célja. A belső piac globális versenyképességünk alapját képezi. Az új iparpolitikának a belső piac megvédését és fejlesztését kell a középpontba helyezni, és pedig olyan intézkedések bevezetésével, amelyek segítik a piac, valamint a négy szabadság fejlesztését és hatékonyságát.

5.3. Az EGSZB fenntartja azt az álláspontját, hogy „az adminisztratív terhek és a bürokrácia továbbra is jelentős hátráltató tényező az induló és a növekvő innovatív vállalkozások számára”. Ezért arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy kerülje az adminisztrációs terhek túlszabályozás útján történő növelését, és találjon módot azok hatékonyabbá tételére és csökkentésére⁽⁹⁾, főként olyan esetekben, ahol ez nem ássa alá a szociális és környezetvédelmi jogokat.

5.4. A kutatással és fejlesztéssel kapcsolatban az EGSZB a következőket várja az Európai Bizottságtól:

- tartsa fenn és teljesítse arra irányuló ambícióját, hogy az uniós GDP 3 %-át K+F-be fektesse be annak érdekében, hogy felzárkózzunk legfőbb versenytársaink – mint például az Egyesült Államok és Japán – mellé,
- építse tovább az egész Európát felölelő kockázati öke-piacot, amely javít az innovatív, magas kockázatú, nagy lehetőségeket magukban rejtő projektek finanszírozásán,
- biztosítsa, hogy az államilag finanszírozott K+F-projektek első ipari alkalmazása az Unión belül valósuljon meg,
- erősítse meg a strukturális változással szembesülő vagy peremrégiók innovációs rendszereit.

5.5. A munkahelyek, a növekedés és a bizalom visszaállításához a vállalkozói tevékenységek fokozására van szükség az Európai Unióban. Az Uniónak támogatnia és finanszíroznia kell azokat az oktatási programokat, amelyek célja, hogy új vállalkozások jöjjenek létre a jövőben. Csak az oktatáson keresztül léphetünk előre, és a fiatalabb generációk vállalkozásra való felkészítése az üzleti élet bővüléséhez és sokkal fenntarthatóbb gazdasági és társadalmi környezet kialakulásához vezethet.

5.6. Amikor az innováció fokozására törekszenek, a tagállamoknak és az Európai Bizottságnak azt kell célul kitűzniük, hogy lemásolják a Szilikon-völgyhöz hasonló sikeres innovációs klaszterek környezetét. A kedvező szabályozás, az adókedvezmények, a képzett munkaerő és a finanszírozáshoz való könnyű hozzáférés lehetővé teszi az európai innovátorok számára, hogy Európában maradjanak és kifejlesszék ötleteiket.

5.7. Az EU nem tudja fenntartani vezető szerepét az innováció területén a szellemi tulajdonra vonatkozó intelligens szakpolitikák nélkül. Biztosítanunk kell, hogy az európai innováció és szabadalmak megfelelően védve legyenek az ellenséges szándékokkal és üzleti kémkedéssel szemben. Az egységes hatályú európai szabadalom bevezetése ezért elengedhetetlen.

5.8. Európa nem viszonyulhat továbbra is naivan a tisztességtelen versenyhez. Az európai fogyasztók, vállalkozások és az egységes piac védelme kulcsfontosságú gazdaságunk virágzásához. Mindenkinek, aki részese akar lenni az egységes piacnak, be kell tartania és teljeskörűen tiszteletben kell tartania ezeket a szabályokat, köztük a klímasemlegességi alapelveket.

5.9. Az EGSZB arra ösztönzi az Európai Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a külföldi támogatásokra vonatkozó eszközről szóló fehér könyv elfogadását, amely az egységes piacon belül kezeli a külföldi támogatások torzító hatásait.

⁽⁸⁾ (EU) 2019/452 rendelet (HL L 79L, 2019.3.21., 1. o.).

⁽⁹⁾ HL C 288., 2017.8.31., 20. o.

5.10. Az EGSZB már korábban hangsúlyozta, hogy „a használati értéket szem előtt tartó európai iparpolitikát kell kidolgozni, amelyet területi alapon összehangolnak a helyi sajátosságokkal, és elő kell mozdítani a klaszterek kialakítását és a kooperatívumot, a sokféleség megőrzése pedig méretgazdaságossági előnyökkel jár, betartva az ipari szimbiózis és a körforgásos gazdaság elveit”⁽¹⁰⁾.

5.11. A versenyszabályozási keret oly sokat hangoztatott reformjára nagyon nagy szükség van. Az EGSZB azonban sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az uniós versenyszabályok teljes felülvizsgálatát 2021-ig elhalasztották. A reform megtervezésekor nincs lehetőség politikai manőverekre; a megközelítés alapját a globális szintű fejleményeknek kell képezniük, és nem csupán az egységes piacon végbemenőknek, ahogyan eddig.

5.12. Ezenkívül fokozni kell a különböző szintű helyi és nemzeti kormányok és az Európai Unió közötti együttműködést és kölcsönhatást. Az EGSZB többször is kérte jelentősebb szinergiák kialakítását, miközben „elő kell mozdítani a kommunikációs és együttműködési platformokat, és ezeknek valamennyi tagállamot magukban kell foglalniuk. Ami az egyik tagállamban beválik, egy másikban is működhet, és amit az egyik tagállam kikutatott, azt egy másikban is fel lehet használni vagy bővíteni lehet. [...] Önmagában egyik tagállam sem képes kiemelkedő szerepet játszani a világban”⁽¹¹⁾.

5.13. A szén-dioxid-árakban mutatkozó nemzetközi különbségek kezelése érdekében számos intézkedést fontolóra kell venni: az importált fogyasztási cikkek karbonintenzitásának ellensúlyozása a határokon, az importőrök által betartandó környezetvédelmi szabványok, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású kivitel támogatása, piacvédelmi eszközök alkalmazása, valamint törekvés a szén-dioxid-árak közötti különbségek kezelésére a szabadkereskedelmi megállapodásokban. A végső cél a szén-dioxid globális árának meghatározása.

5.14. Az európai tőkepiacok erejének felszabadítása nagyon fontos. Ha kiteljesedik a tőkepiaci unió, valamint ha létrejönnek a megfelelő piaci körülmények ahhoz, hogy a cégek képesek legyenek önmagukat a piacokon finanszírozni, akkor a vállalkozások hozzáférhetnek az ahhoz szükséges megfelelő eszközökhöz, hogy fejlődésük minden szakaszát finanszírozhassák.

5.15. Az EGSZB sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a kettős átállás regionális dimenzióját jelentősen elhanyagolták a közleményben. Üdvözlő azonban a javaslatot (az európai helyreállítási terv részeként), amely szerint erőteljesen növelni kell a Méltányos Átállást Támogató Alap forrásait 7,5 milliárd EUR-ról 40 milliárd EUR-ra. Az EGSZB reméli, hogy ez fedezni fogja minden olyan régió szükségletét, amely mélyreható ipari átalakulással néz szembe.

5.16. Az iparpolitika eszköztárának jobb integrációja és koordinálása a megfelelő kormányzati struktúrákkal együtt várhatóan biztosítja majd, hogy Európa teljesítse a zöld, digitális és körforgásos gazdasággá válásra irányuló törekvéseit, ugyanakkor fokozza stratégiai autonómiáját és gazdasági ellenálló képességét.

5.17. A köztes struktúráknak, például a kkv-k hálózatainak, regionális fejlesztési ügynökségeknek, klasztereknek, ipari szövetségeknek és állami-magán partnerségeknek támogatniuk és erősíteniük kell a stratégiai értékláncokat, valamint egyesíteniük kell az összes dinamikus erőt (innovatív kkv-k, nagyvállalatok, kutatóintézmények, a szociális gazdaság szereplői és állami hatóságok) a gazdasági ökoszisztémák megerősítéséhez.

6. Koronavírus

6.1. A Covid19-világjárvány erőteljes gazdasági visszaesést eredményezett (az EKB 8,7 %-os gazdasági visszaesést jelez előre erre az évre!⁽¹²⁾), amely során – ellentétben más múltbéli válságokkal – a keresleti és a kínálati oldalt is sokkhatások érték. Minden eszközt be kell vetni annak érdekében, hogy az ipari termelés ideiglenes kiesése ne váljon tartóssá és/vagy a likviditási probléma ne váljon fizetőképességi válsággá.

6.2. Ezért az EGSZB üdvözlő az Európai Bizottság európai helyreállítási tervre vonatkozó javaslatát (beleértve a Next Generation EU helyreállítási eszközt). Ez a terv valóban:

— fel fogja lendíteni az ipari stratégiát az InvestEU megkettőzése, a Stratégiai Beruházási Eszköz létrehozása, valamint az új Fizetőképesség-támogatás révén,

⁽¹⁰⁾ HL C 97., 2020.3.24., 31. o.

⁽¹¹⁾ HL C 228., 2019.7.5., 67. o.

⁽¹²⁾ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/spring-2020-economic-forecast-deep-and-uneven-recession-uncertain-recovery_en.

- olyan, igazán európai választ ad a világválság okozta válságra, amely nagyratörő és jelentős makrogazdasági hatású. Segít elkerülni a tőke (többek között az emberi tőke) további destrukcióját, helyreállítja a bizalmat és fontos multiplikatorkapcsolatokat generál,
- hozzájárul az aszimmetrikus helyreállítás elkerüléséhez, és erősíti a belső kohéziót és szolidaritást,
- jelentősen megnöveli a Méltányos Átállást Támogató Alap forrásait,
- támogatja közös társadalmi és gazdasági prioritásainkat: az ipar normalizálását, a kettős digitális és zöld átállásra irányuló köz- és magánberuházások támogatását, az ipari helyreállítást célzó közös programok kidolgozását, a jövőorientált tevékenységekkel kapcsolatos foglalkoztatás támogatását.

6.3. Az EGSZB sürgeti az intézményeket, hogy a lehető leghamarabb jussanak gyors megállapodásra a terv alkalmazását illetően. A zöld megállapodás, a helyreállítási terv és az új ipari stratégia kombinációja erős és koherens eszköztárat biztosít a recesszió elleni küzdelemhez és közös jövőnk előkészítéséhez.

6.4. Mivel a korlátozó intézkedések számos ipari ágazatot érintenek, az EGSZB úgy véli, hogy:

- fontos feltérképezni, mennyire súlyos a Covid19-válság ipari ágazatokra és értékláncokra gyakorolt hatása, és ennek alapján meg kell határozni és kezelni kell az egyes ágazatok sajátos igényeit annak érdekében, hogy újrainduljon a termelés/foglalkoztatás,
- szükséges az Unión belüli integrált ipari értékláncok (új)építése az európai stratégiai autonómia és gazdasági ellenálló képesség növelése érdekében; a stratégiai cselekvések visszatelepítését támogatni, az ellátmány biztosítását pedig garantálni kell az olyan ágazatokban, mint az energia, egészségügy és gyógyszerhatóanyagok.

6.5. Teljesen egyértelmű, hogy ezekben a nehéz időkben az Európai Uniónak meg kell mutatnia erejét és hatalmát. Az EGSZB rámutat, hogy a tagállamok egyetlen esélye e válság leküzdésére az, ha koordinált módon, együtt járnak el. Nincs helyük a populisták elképzeléseknek és a nemzeti szintű tervezésnek. A szolidaritás, az együttműködés és egymás tisztelete elengedhetetlen a gyors helyreállítás érdekében, melynek keretében – amennyiben a fenntarthatóság a cél – az ökoszisztémák iránti tisztelet hiányából levont valamennyi tanulságot fel kell használni.

6.6. A költségvetési szabályok enyhítése csak akkor fogja támogatni a termelékeny beruházást, ha az egyik cél az alacsonyabb jövedelmű tagállamok felzárkóztatása. Itt az idő konkrét intézkedések előirányzására annak bebizonyításához, hogy az európai szolidaritás valóban létezik – nemcsak szavakban, hanem tettekben is.

6.7. Ez a válság valószínűleg a kkv-kat fogja a leginkább érinteni, mivel ők általában a nagy vállalatoktól függenek és nem eléggé likvidek. Kiemelt jelentőségű, hogy megtalálják az összes európai kkv támogatását szolgáló megfelelő eszközt, és az EGSZB egyetért azzal a törekvéssel, hogy támogassák a kkv-k növekedését, valamint a képzett munkaerő – például munkavállalói részvényopciók bevezetésével⁽¹³⁾ történő – bevonását.

6.8. Meg kell határozni és támogatni kell a kulcsfontosságú iparágakat és ágazatokat – az emberi erőforrásoktól a kutatásig –, olyan európai iparpolitikát kialakítva, amely védi ezeket a stratégiai ágazatokat a piactól, és biztosítja a kulcsfontosságú elemek – például légzőkészülékek, maszkok és egyéb dolgok – ellátásának biztonságát. Ez azt jelenti, hogy támogatni kell azokat a vállalatokat, amelyek termelési kapacitásokat helyeznek át Európába, lehetővé téve, hogy az EU visszanyerje a termelés feletti irányítást, és autonómiát élvezzen a világpiac tekintetében, mindenkor a méltányos gazdasági átállással összhangban. Az Unió gyógyszerek és gyógyszerhatóanyagok behozatalától való növekvő függősége rendszerszintű problémákat jelenthet, mivel gyógyszerhiányt és egészségügyi kockázatokat idézhet elő. Ez komoly aggodalomra ad okot az Unió stratégiai autonómiáját illetően.

Kelt Brüsszelben, 2020. július 16-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Luca JAHIER

⁽¹³⁾ COM(2020) 103 final.